

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України «Київський політехнічний
інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет інформатики та обчислювальної техніки

Кафедра інформатики та програмної інженерії

Звіт

з лабораторної роботи № 2 з дисципліни
«Алгоритми та структури даних-1.
Основи алгоритмізації»
«Дослідження алгоритмів розгалуження»
Варіант 7

Виконав студент ІП-15, Гуменюк Олександр Володимирович

(шифр, прізвище, ім'я, по батькові)

Перевірив _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Київ 20211

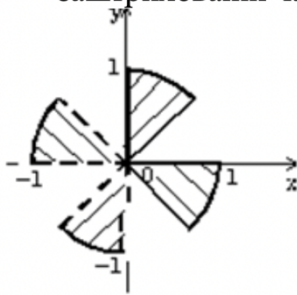
Лабораторна робота 2

Дослідження алгоритмів розгалуження

Мета – дослідити подання керувальної дії чергування у вигляді умовної та альтернативної форм та набути практичних навичок їх використання під час складання програмних специфікацій. Індивідуальне завдання

Варіант 7

7. Задані дійсні числа x, y . Визначити, чи належить точка з координатами (x, y) заштрихованій частині площини:

Постановка задачі

Знаходимо відстань між точкою та початком координат r (радіус), та визначаємо чи $r \leq 1$. Знаходимо полярний кут α . Визначаємо чи належить цей кут заштрихованим секторам площі. Використовуємо альтернативну форму оператора вибору.

Результатом розв'язку є визначення чи належить дана точка заштрихованій частині площини.

Побудова математичної моделі

Таблиця імен змінних

Змінна	Тип	Ім'я	Призначення
--------	-----	------	-------------

Дана координата x точки	Дійсне	x	Початкові дані
Дана координата y точки	Дійсне	y	Початкові дані
Відстань від початку координат до точки (радіальна координата)	Дійсне	r	Проміжні дані
Полярний кут	Дійсне, $0 < a \leq 2\pi$	a	Проміжні дані
Чи належить дана точка заштрихованій частині площини	Логічне	result	Результат

Спочатку потрібно впевнитися, що наша точка знаходиться в одиничному колі. Для цього знаходимо радіус відстань від початку координат до точки за формулою $r = \sqrt{y^2 + x^2}$. Використовуємо функції `sqrt()` для знаходження квадратного кореня виразу. Якщо, $r \leq 1$, то наша точка знаходиться всередині кола. Потім, знаходимо полярний кут a за формулою $a = \arctg(y/x)$. Використовуємо функцію `arctg()` для знаходження кута a за його тангенсом. Визначаємо чи належить кут a заштрихованим секторам площі, а саме проміжкам: $[1/4\pi; 1/2\pi]$ або $(3/4\pi; \pi)$ або $(5/4\pi; 3/2\pi)$ або $[7/4\pi; 2\pi]$. Квадратні

дужки означають включно, а круглі - не включно. Якщо полярний кут дорівнює 0, то вважаємо його кутом 2π .

Розв'язання

Програмні специфікації запишемо у псевдокоді та графічній формі у вигляді блок-схеми.

Крок 1. Визначимо основні дії.

Крок 2. Деталізуємо знаходження значення відстані r .

Крок 3. Визначимо чи r менше або дорівнює одиниці.

Крок 4. Деталізуємо знаходження кута α .

Крок 5. Визначимо чи α належить заштрихованим секторам кола.

Псевдокод

Крок 1

початок

ввід x, y

обчислення значення r

порівняння r

обчислення значення α

порівняння α

виведення $result$

кінець

Крок 2.

початок

ввід x, y

$r := \text{sqrt}(y^2 + x^2)$

порівняння r

обчислення значення α

порівняння α

виведення $result$

кінець

Крок 3.

початок

ввiд x, y

r := sqrt (y*y+x*x)

якщо r <= 1

то

обчислення

значення a

порівняння a

інакше

result := false;

виведення result

кінець

Крок 4.

початок

ввiд x, y

r := sqrt (y*y+x*x)

якщо r <= 1

то

a := arctg(y/x)

порівняння a

інакше

result := false;

виведення result

кінець

Крок 5.

початок

ввiд x, y

r := sqrt (y*y+x*x)

якщо r <= 1

то

a := arctg(y/x)

якщо ($1/4\pi \leq a \leq 1/2\pi$) || ($3/4\pi < a < \pi$) ||
($5/4\pi < a < 3/2\pi$) || ($7/4\pi \leq a \leq 2\pi$)

то

result := true

інакше

result := false

інакше

result := false

виведення result

кінець

Блок-схема

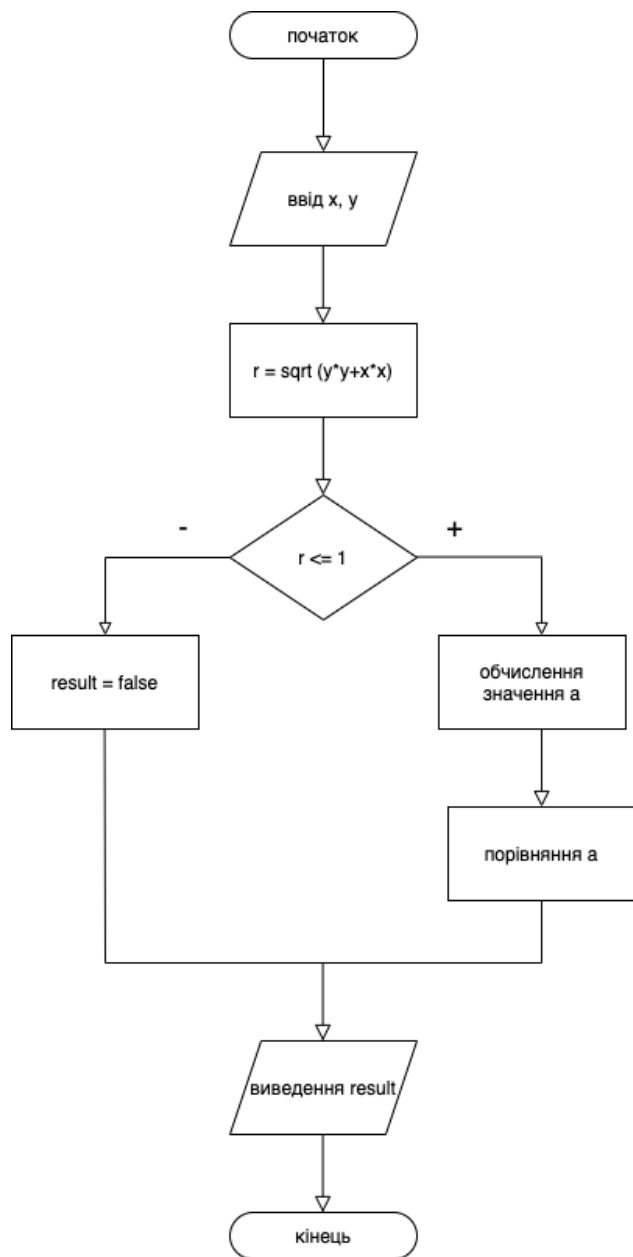
Крок 1.

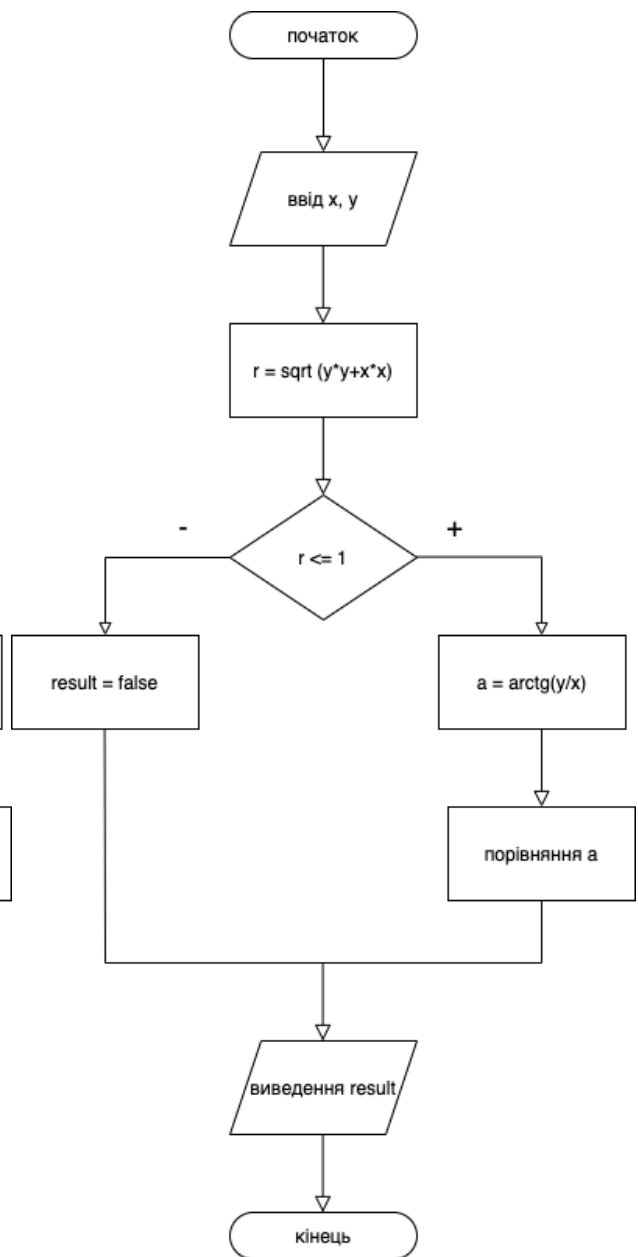
Крок 2.

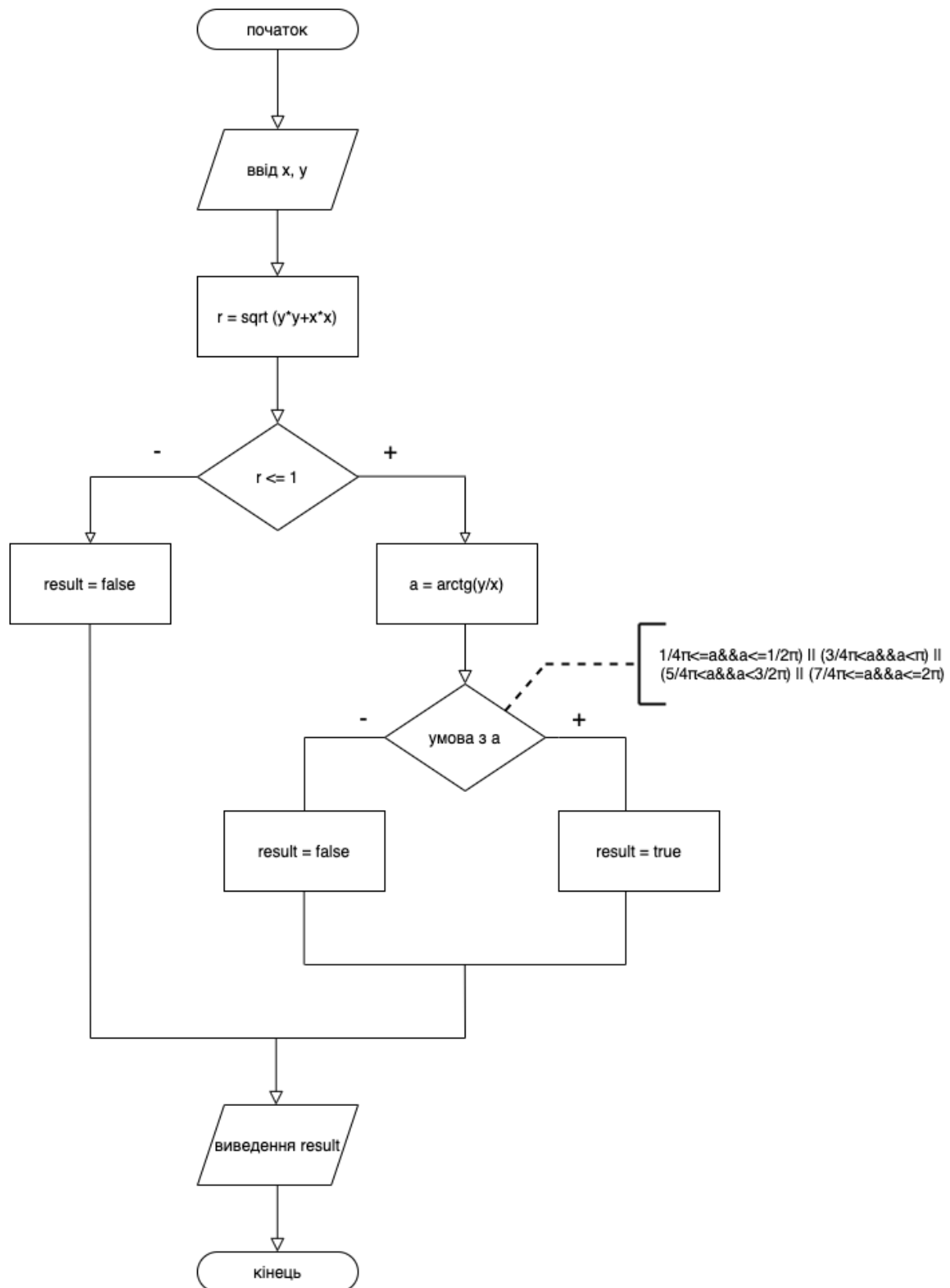
Крок 3.

Крок 4.

Крок 5.

Тестування

Блок	Дія
	Початок
1	Ввід $x = 0.75$, $y = 1$
2	$r = \text{sqrt}(1*1+0.75*0.75) = \text{sqrt}(1.5625)$ $= 1.25$
3	$1.25 \leq 1 \rightarrow \text{false}$
4	$\text{result} = \text{false}$
5	Виведення false
	Кінець

Блок	Дія
	Початок
1	Ввід $x = 0.55$, $y = 0.34$
2	$r = \text{sqrt}(0.55*0.55+0.34*0.34) =$ $\text{sqrt}(0.4181) = 0.6466$
3	$0.6466 \leq 1 \rightarrow \text{true}$
4	$a = \text{arctg}(0.34/0.55) = 0.5404$
5	Кут a (0.5404) не належить ні одному з проміжків
6	$\text{result} = \text{false}$

7	Виведення false
	Кінець

Висновки

Протягом другої лабораторної роботи я дослідив подання керувальної дії чергування у вигляді умовної та альтернативної форм та набув практичних навичок їх використання під час складання програмних специфікацій. В результаті виконання лабораторної роботи я отримав алгоритм для визначення чи належить довільна точка до заданих секторів площини.